

end denne Lov. Artiklens Tendens er da denne, at man skal have et klart pædagogisk Tilsyn, og skønt det ikke nærmere forklares, hvad dermed menes, kan man dog se — i hvert Fald saa vidt jeg kan forstaa —, at det betyder, at den gejstlige Side af Tilsynet skal fjernes. Men naar, hvad man maa formode, en Fløj af Regeringspartiet er saa afgørende inde paa disse Tanker, og naar de finde Støtte hos Socialdemokratiet og de Radikale og, saa vidt jeg forstod i Gaar, ogsaa hos Højre, i hvert Fald hos det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (H. L. Møller), kan jeg ikke se andet end, at der i dette Ting er en saa stor Stemning for at gaa til at stryge det gejstlige Tilsyn, at vi vel med nogen god Villie fra alle Sider maatte kunne skride til denne Reform, og jeg vil ønske, at den højtærede Kultusminister vil række sin Haand til det.

Jeg skal saa kun gøre en enkelt Bemærkning, før jeg kommer til det Punkt, jeg egentlig vilde spørge om. Jeg beklager meget, at det ærede Medlem fra Vordingborg (Carl Hansen) stillede sig saa surt overfor dette Lovforslag, som han gjorde. Jeg kan ikke karakterisere det ærede Medlems Udtalelse anderledes, thi han beklagede sig over Kommissionen og over den kommunale Bevillingsret paa dette Omraade i Ord, hvis Berettigelse han ikke beviste, og som, i hvert Fald hvad § 10 og § 14 angaar, sikkert ere ganske forkerte. Endvidere beklagede han sig over, at det, han kaldte Fagkundskab, men ikke Sagskundskab, det vil sige Læreren, vilde faa en saa fremtrædende Stilling, og jeg maa sige, at atter dette var Almindeligheder, forekommer det mig, og ikke Beviser. Jeg synes, at naar man angriber et Lovforslag som dette paa disse 3 afgørende Punkter, kunde det være rart, om det ærede Medlem vilde oplyse noget nærmere, hvad han mente. Nu har jeg givet det ærede Medlem en Anledning, men for øvrigt benytter jeg mere Lejligheden til at konstatere Sureheden, maaske den ogsaa har nogen Baggrund, Partibaggrund, det kunde jeg i hvert Fald tænke mig. (*Sabroe*: Han er altid sur). Det maa staa for det ærede Medlems egen Regning, det kan jeg ikke udtale mig om.

Det, som jeg vilde spørge den højtærede Kultusminister om, er følgende: Ere Aanden i Lovforslaget og den Aand, i hvilken det skal føres, ud i Livet, ikke følgende: Ser den højtærede Kultusminister ikke paa Lærerens Stilling saaledes, at man skal betro ham hans Gerning, at han er

saa at sige Midtpunktet i hele det pædagogiske, er den Tap, hvorom det hele drejer sig? Og naar man har ansat ham og lagt Gerningen i hans Hænder, saa maa han først og sidst og midt imellem have Ansvaret for det, som sker. Man kan saa se sig om efter visse Kauteler, visse Garantier overfor Lærerens mulige Mangler eller Fejl — maaske Fejl i Karakteren —, men mod disse Mangler kan man kun finde Forholdsregler, som have en — man kan maaske sige — ret vag Karakter. Den første Garanti, som Befolkningen har overfor Lærerne, er, at man ved Ansættelsen kan passe paa, hvem man faar. Den anden Garanti forekommer mig at være den, som er given i § 12: Afskedigelsen. Om denne Paragraf har der været talt en hel Del frem og tilbage. Jeg kan ikke se andet, end at naar Læreren er Embedsmand under Staten, kan han gøre et rimeligt Krav gældende paa ikke at kunne kastes bort i Huj og Hast. I det hele og store er jeg tilbøjelig til at tro, at de Betyggelser, som i Lovforslaget ere givne for Lærerne, ere ganske heldige. Jeg finder det ikke urimeligt, at den Omstændighed, at blot et enkelt Medlem af Nævnet er imod at afskedige Læreren, er tilstrækkelig Grund til, at han ikke kan afskediges. Jeg synes ogsaa, at det, at der skal være lidt over en Fjerdedel af den udvidede Skolekommission til et Veto, er korrekt og rigtigt; saa snart altsaa en Fjerdedel af Skolekommissionen sætter sig derimod, kan han ikke afskediges. Noget andet er med Hensyn til de andre Instansers Indgriben, Kommunalbestyrelsens og til sidst Ministerens. Navnlig er jeg betænkelig ved, at Ministeren, hvis det efter et nyt Valg af Skolenævnet fastholdes, at Læreren skal afskediges, endnu en Gang skal kunne sige: Nej, han skal alligevel ikke afskediges. Jeg synes, at man der er lidt langt ude, men for øvrigt staaer det for mig saaledes, at Afskedigelsen er det andet Hold, man har paa en Lærer.

Men saa kunde man sige: Har man da slet ikke noget Hold overfor Læreren under den daglige Gerning? Her er det altsaa, at jeg vilde spørge den højtærede Kultusminister: Hvilket Hold mener den højtærede Kultusminister, at man har paa Læreren i det daglige? Jeg mener, at man ikke for at komme til Bunds i, hvordan Læreren egentlig er, behøver at komme ind paa det, som mit Partis ærede Ordfører (Povlsen) kaldte Posekigeri. Jeg synes, at man maa lade Læreren være fredlyst i sine Timer. Jeg understreger det